

af FN, og det er da også udtrykt ved, at vi er medforslagsstillere til det dagsordensforslag, der er fremsat af hr. Villy Søvndal, og som Det Konservative Folkeparti står fuldt og helt bag, og hvorom jeg også havde et lille fortolkningsindskud i min ordførertale.

Jørgen Estrup (RV):

Der er indledningsvis grund til at understrege, at FN er en solid succes, som har bevist sin livskraft i mere end 50 år. Til sammenligning holdt Folkeforbundet som bekendt kun ca. 20 år. Men det er altså også en succes ved vokseværk, idet det er en organisation, der nu skal tage sig af 185 medlemmer – næsten fire gange så mange som ved starten – hvoraf mere end to tredjedele er små lande med mindre end 10 millioner indbyggere, og det sætter naturligvis sit præg på FN's arbejde og stiller krav til organisationens virke, men det afspejler jo samtidig, at FN i høj grad er et sted, hvor de små lande har mulighed for at få deres interesser tilgodeset, sådan som det sker i alt internationalt samarbejde, men ikke mindst i FN-sammenhæng. Man kunne næsten sige, at FN i betydeligt omfang er lilleputternes land, hvor de har mulighed for at binde kæmpen.

Men organisationen har naturligvis af samme grund indre spændinger, for en organisation, der skal spænde over et land som Andorra med få tusinde indbyggere og et land som Kina med mere end 1 milliard og over et land som Mozambique med mindre end 100 dollar i BNP pr. indbygger og et land som Japan – eller for den sags skyld Danmark – som ligger godt oppe i 20.000-dollars-klassen, er naturligvis en organisation med betydelige vanskeligheder med hensyn til at få interesserne til at gå op i en højere enhed.

Men i den sammenhæng bør man jo også markere den fra et FN-synspunkt positive udvikling, som slutningen på den kolde krig indebar, idet den også var slutningen på et ideologisk slagsmål, som i høj grad var præget af et klientforhold til supermagterne, og det har betydet nye udfordringer og nye muligheder for FN. Og selv om de første måneders meget euforiske taler om en ny verdensorden er blevet afløst af mere konservativ snusfornuft – uden at det begreb skal forstås i en dårlig betydning som gustent overlæg – så er der jo her unægtelig tale om en organisation, der på godt og ondt er i brændpunktet, men som dermed først og fremmest viser, at den lever.

Hvad skal FN kunne i dag? Her vil jeg gerne nævne fire ting – andre har kun nævnt tre, men det er i hvert fald vigtigt at have en liste:

For det første skal FN kunne gå foran med hensyn til forebyggelse af konflikter og forsøg på løsning af dem, når det er gået galt.

For det andet skal FN være garant for, at medlemslandene lever op til kravene i international lov og ret, og det gælder ikke blot de folkeretlige regler, men unægtelig også en sikring af menneskerettighederne.

For det tredje skal FN sikre en økonomisk og social udvikling, der mindsker afstanden mellem de rige og de fattige lande og befolkningsgrupper.

Og for det fjerde skal FN sikre en bæredygtig udvikling af det globale miljø.

Disse fire områder hænger tæt sammen, og tilsammen er de en forudsætning for en verden med færre konflikter og mindre vold og for en fremtid for de kommende generationer.

Derfor er et reformarbejde også nødvendigt, og der er brug for en modernisering og effektivisering, og der er unægtelig også brug for en løbende finansiering af FN's aktiviteter.

Og moderniseringen er ikke mindst et spørgsmål om at få FN's Sikkerhedsråd til at fungere på en bedre måde ved så at sige at få ryddet op efter Anden Verdenskrig og den kolde krig både geografisk og med hensyn til indflydelse, og dét er et spørgsmål om, at den tredje verdens lande skal indtage deres naturlige plads og rolle i Sikkerhedsrådet, og det er også et spørgsmål om Japans og Tysklands placering.

I den sammenhæng kunne det måske føjes til, om man er helt visionær og vidtgående nok, når man nu er i nærheden af at lægge op til tre permanente europæiske medlemmer af Sikkerhedsrådet. Det er i hvert fald værd at overveje, om EU-landenes placering ikke både kunne gøres lidt mere mobil og måske også begrænses en smule.

Det indebærer i hvert fald, at Sikkerhedsrådet må udvides, men samtidig er der et krav om større og ikke mindre handlekraft, og derfor er vetorettens begrænsning til alene at dreje sig om vitale sikkerhedspolitiske spørgsmål et helt centralt emne, for vi skulle nødigt have en gentagelse af det, som vi så tidligt på foråret, hvor Kina så at sige tog Guatemala som gidsel, fordi det var utilfreds med andre beslutninger.

Det kræver også et udvidet samspil omkring konfliktløsning og konfliktforebyggelse, og det vil ikke mindst sige en øget vægt på samspillet